

[Poulsaard]

Jeg har her et brev, der er stilet til kulturudvalget ved formanden, hr. Lasse Budtz – 2. samling (Alm. del – bil. 13). Jeg citerer lidt fra det brev:

»Formålet med denne registrering og katalogisering skal være at advare befolkningen såvel på landsplan som lokalt mod »uheldige påvirkninger« fra personer eller grupper, der ikke deler centrum-demokraternes politiske opfattelse. Undertegnede til Fællesforbundet for Teater, Film og TV knyttede organisationer må på det skarpeste tage afstand fra den mccarthyisme, som René Brusvangs »aktive kulturgrupper« er et udtryk for. Censur, diskriminering, meningsundertrykkelse og registrering af politisk anderledes tænkende er stadig forbudt ved lov i dette land.«

Det er underskrevet af Dansk Skuespillerforbund, Teatrenes Embedsmands- og Funktionærforening, Filmarbejderforeningen, Foreningen af Danske Sceneinstruktører, Sammenslutningen af danske Scenografer, Foreningen Det kgl. Teaters Tjenestemænd og Funktionærer.

Jeg har nok begået en fejl, da jeg i mit spørgsmål har skrevet: »Er ministeren enig med børneteatersammenslutningen i, at det er udtryk for mccarthyisme, såfremt man opretter forældreråd til at kontrollere børneteatrene?« Det skulle have været Fællesforbundet for Teater, Film og TV. Det er en fejl, men indholdet er det samme.

Nu er jeg en af dem, der har sejlet på Amerika, dengang McCarthy regerede derovre, og McCarthy var en grumme fæl karl. Det kan vi vist godt blive enige om. Men så tror jeg også, enigheden hører op.

Formanden:

Tiden er udløbet.

Poulsaard (FP):

Tiden er ved at være udløbet, så må jeg vente til anden omgang. Men som sagt, jeg er lidt spændt på at høre, om ministeren mener, at det er udtryk for mccarthyisme.

Ministeren for kulturelle anliggender (Niels Matthiasen):

I spørgsmålets begrundelse nævnes hr. Brusvang på en måde, der giver indtryk af, at han skulle være ophavsmand til et forslag om at oprette forældreråd til at kontrollere

børneteatrene. Sådan har jeg i hvert fald ikke forstået båndafspilningerne fra Danmarks Radio med de udtalelser, der sandsynligvis sigtes til.

Begrundelsen for hr. Poulsaards spørgsmål hviler på en grundlæggende misforståelse, nemlig at statsstøtte til kulturelle formål indsnævrer den kulturelle frihed. Tværtimod er statsstøtte på en række områder en helt nødvendig forudsætning for opretholdelse af friheden, f. eks. på teatrets område. Havde vi i Danmark kun det teater, der økonomisk kunne hvile i sig selv, havde vi intet teater – måske bortset fra enkelte internationale succesforestillinger til skyhøje billetpriser. Statsstøtten sikrer netop den kulturelle frihed ved at afbalancere den rent kommercielle censur af teaterudbuddet.

Hvad angår selve spørgsmålet, har jeg ingen lyst til at beskæftige mig med begrebet mccarthyisme, som ikke er noget veldefineret begreb og derfor er vanskeligt at anvende i en seriøs debat. Men jeg kan sige, at hele skole- og børneinstitutionsområdet, som jo er børneteaternes arbejdsplads, arbejder i fuld offentlighed og under fuld demokratisk kontrol. Der er et tæt og direkte samarbejde mellem skole og forældre, der er skolenævn, skolekommission, undervisnings- og kulturudvalg, alt sammen demokratiske organer, der generelt har indseende med skolernes virksomhed, herunder deres anvendelse af børneteatre.

Skulle nogen omgås med planer om at etablere særlige organer, der uden sammenhæng med dette system specielt skulle kontrollere børneteatrene – hvad der så måtte ligge i denne funktion – vil jeg afgjort tage afstand derfra og bekæmpe det, og jeg vil være yderst betænkelig ved, at sådanne organer skulle udgå fra et bestemt parti eller bestemte partier. Jeg vil ikke kunne frigøre mig for mistanken om, at heri lå et ønske om at indsnævre friheden.

I øvrigt vil jeg gerne på børneteaternes vegne takke for spørgsmålet som en del af den debat, der nu på ny foregår omkring børneteatrene. Det viser disse teatres betydning og deres eksistensberettigelse, og det viser også den gennemslagskraft, de på ret få år og for forholdsvis beskedne midler har opnået. Børneteatrene har intet at skjule. Jeg ved, at de hilser enhver drøftelse af deres virksomhed velkommen, også kritik af de